

אדר א' התשפ"ד
פברואר 2024

לחיימה וניצחון בהתאם לדין

מפקדים,

למן יומה הראשון של המלחמה, צה"ל פועל על מנת להגן על מדינת ישראל וכדי לממש את מטרות המלחמה. זה למעלה מארבעה חודשים, אתם ופקודיכם פועלים באומץ לב ובמסירות עמוקה כדי לשמור על ביטחון המדינה, להשיב את החטופים ולנצח במלחמה. הלחימה כוללת גילויי גבורה רבים ומעוררי גאווה.

צה"ל ניצב בפני אתגרים מורכבים. זאת, במיוחד לנוכח אופיה של הלחימה, המתבצעת במרחב אורבני מאוכלס, שצפיפותו היא מהגבוהות בעולם; וכן לנוכח אופן פעילותו של האויב, אשר מנצל את האוכלוסייה האזרחית על-מנת להגן על עצמו.

בניגוד לאויבינו, הנלחמים תוך ניצול הדין והפרתו – אנו נלחמים בהתאם לדין. פעילות צה"ל מתבצעת בהתאם לעקרונות ברורים – הפעלת כוח לתכלית צבאית בלבד; אבחנה בין אויב לבין אזרחים בלתי מעורבים; ומחויבות לצמצום הפגיעה באוכלוסייה וברכוש האזרחי, ככל שהדבר מתאפשר. עקרונות אלה שזורים בקוד הערכי של צה"ל מאז שהוקם, והם מעוגנים גם בהוראות המבצעיות ובפקודות האופרטיביות.

פעילותו המקצועית, המדויקת, הערכית והחוקית של צה"ל, היא מקור עוצמה, המאפשר לנו לשמור על עליונותנו המוסרית ביחס לאויב. הערובה הטובה ביותר לכך, היא השיח הפיקודי והערכי שמובילים מפקדי צה"ל; שיח המוקדש לא רק לאופן השימוש בנשק, אלא גם לחשיבות השמירה על טוהר הנשק.

הפעלת הכוח מתבצעת, ככלל, באופן מקצועי וחוקי. לצד זאת, נתקלנו גם במקרים פסולים של התנהלות החורגת מערכי צה"ל ומן הפקודות. בתוך כך, נכללות התבטאויות לא ראויות, המעודדות תופעות פסולות; הפעלת כוח בלתי מוצדקת מבצעית, לרבות כלפי עצורים; ביזה, הכוללת שימוש או הוצאת רכוש פרטי שלא לצורך מבצעי; והרס רכוש אזרחי בניגוד לפקודות. חלק מהאירועים חורגים מהתחום המשמעותי, וחוצים לרף הפלילי.

מעשים והתבטאויות אלה, מצד יחידים שאינם מייצגים את הכלל, מנוגדים להיותו של צה"ל צבא מקצועי, ערכי וממלכתי, ומקומם לא יכירם בצה"ל. הם גם מסבים למדינת ישראל ולצה"ל נזק אסטרטגי בזירה הבין-לאומית, שקשה להפריז בחומרתו.

מקרים המצדיקים זאת, נבדקים ומבוררים על-ידי גופי האכיפה, ובסיום תהליכי הבדיקה תקבל הפרקליטות הצבאית החלטות בדבר הצעדים שיינקטו כנגד החשודים המעורבים, במישור הפיקודי, המשמעתי או המשפטי.

אבקש לשוב ולהדגיש את התפקיד החיוני השמור למפקדים ביחס לאירועים חריגים אלה:

- **מענה הסברתי מקדים על מנת למנוע מקרים אלה.**
- **יצירת סביבה פיקודית וחינוכית, שבה אפס סובלנות למקרים מסוג זה.**
- **טיפול פיקודי או משמעתי חד ואפקטיבי, במקרים המתאימים.**
- **דיווח על המקרים לגורמי האכיפה המוסמכים מייד עם התרחשותם.**
- **היוועצות טרם תחקור אירועים חריגים, על מנת שלא לשבש את החקירה הפלילית.**
- **שיתוף פעולה עם גורמי מנגנון הבירור המטכ"לי.**
- **הסברה ליתר החיילים על אודות הטיפול, תוך חידוד כי אנו מטפלים בתופעות חריגות, שאינן מעידות על הכלל.**

מפקדים,

צה"ל מצוי במלחמה מורכבת ביותר. כגודל האתגר שמציבה הלחימה - כך גם עוצמת צדקתה. השמירה על ערכי טוהר הנשק וטוהר המחנה, ועל היותו של צה"ל צבא שומר חוק, ממלכתי ומקצועי, היא משימה המשותפת לכולנו - מפקדים וגורמי האכיפה כאחד. נוסיף ונעמוד בה, יחד.

בברכה,

**אלופה יפעת תומר-ירושלמי
הפרקליטה הצבאית הראשית**